

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Bizonyos közvetítők...

A múlt héten nagyjontosságu külföldi küldöttség járt Bukarestben. Pénzt hoztak magukkal, valódi külföldi pénzt, nem kevesebb, mint kétszázmillió arany márkát. A német nagytőkét képviselték és az volt a megbízatásuk, hogy ezt az összeget, mint az első komolyabb külföldi kölcsönt, a németek részéről Románia rendelkezésére boossassák, a függő állami adósságok rendezésére.

Milyen kalandokat élt át ez a bizottság vidám és pezsgő-életű fővárosunkban, azt nem tudjuk. De annyi bizonyos, hogy azonnal akadtak jólelkű idegenvezetők, akik önként vállalkoztak arra, hogy a német tőkéseknek Bukarest labirintusában kalauzolják. Nemcsak a mulatóhelyeken, a színházakban, hanem a minisztériumok büroóiban is. Szó sem lehetett arról, hogy a komoly üzletemberek azonnal a resz-szort-miniszter, vagy a miniszterelnök elé jussanak. — Előbb szondirozni kellett a tálalt, kipuhatólni a döntő tényezők hangulatát és megvárni azt a történelmi időpontot, amikor ajánlatukkal az illetékes tényezők elé állhatnak.

A németek nem tudták, miről van szó, hagyták magukat vezetni az idegenvezetők által. Teltek a drága napok, múlt az idő, minden idővesztés természetesen a bizalom csökkenését jelentette a hitezők megbízottjai szemében.

Végre egészen váratlanul kiderült, mi volt a szándékuk a lelkes idegenvezetőknek. Felajánlották, hogy hajlandók a németeket egyenesen a miniszterelnök elé vinni, de az üzlet-üzlet, ők is részesülni akarnak a milliókból. Most azonban már energikusan léptek fel az idegenek. Ennek meg is volt az eredménye, már másnap több, mint egy óra hosszat tárgyaltak Averescu tábornokkal és minden jel szerint teljes sikerrel.

A német kölcsön elfogadásáról maga a miniszterelnök nyilatkozott nagy bizalommal. — Hozzátette azonban a miniszterelnök is, hogy mélyen sajnálja a közvetítők szerepét, akik hosszú ideig csak akadályai voltak a megegyezésnek.

Ennek a szegényletes állapotnak meg kell szűnnie, — hangoztatta a kormány elnöke, aki, úgy látszik, eddig nem is sejtette azt, hogy valósággal szervezett intézménnyé vált a fővárosban a közvetítők hatalmas tábora.

Most azonban már közvetlen tapasztalatból tudja. Reméljük és biztosan elvárjuk, hogy azonnal meg is tesz minden intézkedést a közvetítők ellen.

Ha a kormány komolyan ki akarja irtani a korrupciót, en-

nek az első előfeltétele, hogy minden ügyes-bajos ember akadálytalanul bejuthasson ahhoz a hatósághoz, ahol érinteni valója van. Még akkor is, ha nem hoz kétszázmillió arany márkát külföldi kölcsönt az aktatáskájában.

Tombol a polgárharc Portugáliában

Lisszabonban is tart a harc — Ostromállapot egész Portugáliában
Letartóztattak a köztársasági elnököt — Hullák Lisszabon utcáin

Párisból jelentik: A Daily Mail jelenti Lisszabonból:

A kormánycsapatok ostroma Porto ellen nagy károkat okozott. Köz- és magánépületek egész sora dőlt romba,

a város lakói féltőn szaladgáltak az utcákon és kerestek menedéket a sűrűn hulló ágyulövedékek elől, melyek sok halált okoztak.

A bombázás tartama alatt borzalmas jelenetek játszódtak le. A kormányhű lovaság és a felkelők között heves harcok dúltak, amelyek mindkét oldalon sok áldozatot szedtek.

Az utcákon a holttestek százai fekszenek temetetlenül.

A vasutassztrájk általánossá vált. Ezzel a vasútszervezet a kormánycsapatok szállítását akarja megnehezíteni. A demokratapárt vezéreinek sikerült a felkelőkkel egyesülnie.

Lisszabonban a kormány a demokrata lapoknak több szerkesztőjét és munkatársát letartóztatta.

Portugália egész területén kihírdették az ostromállapotot.

Lisszabonban is fellángolt a harc, mely váltakozó erővel folyik.

A kormány és a felkelők összecsapása a fővárosban is megtörtént. A felkelők pártján álló katonaságot a polgárság is támogatja.

A diktatura helyzete kétségbeesítő, a forradalmárok győzelme, az ország hangulatából

következtetve, bizonyosra vehető. Különösen nagy ékesedést szült a portói vérengzés, amelynek anyák, gyerme-

kek és családapák estek áldozatául.

Amerika portugáliai követe elhagyta Lisszabont.

Berlinből jelentik: Ideérkezett ellenőrizhetetlen jelentések szerint a portugál köztársasági elnököt letartóztatták.

Ügyvédek a taksa-rendszer ellen Rendkívüli közgyűlésre hívják össze az ügyvédi kamarát

Ismeretes, hogy Cudalbu igazságügyminiszter újból életbeléptette a mai naptól kezdve az igazságügyi taksák intézményét. Ez annyit jelent, hogy az ügyvédeknek kell el látni az összes bíróságokat mindenféle írószerekkel, nyomtatványokkal, papirokkal és egyéb szükséges irodai szer-ekkel.

Régebben az ügyvédek a leghatározottabban tiltakoztak a rendszer ellen, mert azon az állásponton voltak, hogy az államhivatal, elsősorban a bíróságok szükségleteit az állam köteles ellátni és egyéb címen szedett taksák és illetékek az igazságügyi tárca költségvetését bőven fedezik. Ha minden egyes akta elintézésénél az ügyvédeknek még külön kell taksákat lefizetniük, ez hasonló lenne ahhoz, mintha az igazságügyi intézmények munkionálásáért a magánfeleltől pénzt kérnének.

Hosszu harcnak az eredménye volt az, hogy Marzescu volt igazságügyi miniszter ezt a helyzetet megszüntette. Azóta azonban úgy látszik csak rosszabbodott a helyzet, mert az ügyvédek ezeket a külön taksákat nem fizették le ugyan, viszont az igazságügy me-nete még lassabbá vált azzal,

hogy minden iv papiros beszerzése külön problémát okozott a bíróságok vezetőinek. Ezért kellett Cudalbu igazságügyminiszternek a régi helyzetet újból életbeléptetni.

A nagyszabású ügyvédi kamara ebben az ügyben átiratot intézett a nagyváradai ügyvédi kamarához és kérte, hogy egyetemesen foglaljanak állást a rendszer ellen. Ezzel az ügygel foglalkozott tegnap a nagyváradai ügyvédi kamara választmányja, amely ismét a taksa-rendszer ellen, különösen pedig az önkéntes fejtörést eszméje ellen a leghatározottabban tiltakozott s elhatározta, hogy újból országos akciót indít a helyzet megváltoztatására.

E célból az ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlését a legközelebbi napokban összehívják, amelyen a

legélesebben fognak szembefordulni a fellelített taksa-rendszer ellen.

Ez a rendkívüli közgyűlés, — még több más közérdekű ügyben is fog foglalkozni. Értesülésünk szerint

az ügyvédi kar a sorozatos razziák ellen is állást kíván foglalni,

mert az ügyvédi kar egy részének véleménye szerint a polgárok személyes szabadságának megvétele a legszorosabban hozzátartozik az ügyvédi hivatáshoz.

Don Pasquale

A bukaresti opera tagjainak
vendégjátéka Váradon

Várad zenei életének régés-
rég nem volt már olyan ese-
ménye, mint a mai esti opera-
előadás. A bukaresti román
opera legkiválóbb tagjai jön-
nek el egy estére. Váradon
egyik legszebb darabjukat,
Donizette Don Pas-
quale című vig operáját ad-
ják majd elő. A nagyszabású
operaelőadás ma este kilenc
órákor kezdődik a színházban
és a nagy műélvezetet emelni
fogja az a körülmény, hogy az
előadáson nemcsak az opera
elsőrendű tagjai szerepelnek,
hanem kórust, teljes zenekart,
ruhát és díszletet is hoznak
magukkal, úgy, hogy az elő-
adás mindenképpen teljes lesz.
A nagy eseményre Vanga áru-
sitja a jegyeket.

Apolló mozgó

Ma, csütörtökön utoljára

A Kisérlet

A leghatásosabb dráma 6 felv.
A főszerepben:

Otto Gebühr,

a német filmszi észt legjelesebb
képviselője

x Karinthy-est 12-én a Hey-
man Szinkörben. Jegyek 150—
40 leles árakban a Hegedüs
Hirlapirodában kaphatók.

Ember-e, vagy macska?

A pórujárt eleven reklám

A Heyman-szinkör ötletes moz-
gó reklámjai között, amelyek
rendszerint apró lovacsák gör-
ditenek végig a városban, néhány
nappal előtt feltűnt egy óriási
macska. A macska egy kis széken
ült és merően nézett maga elé.
Hőhérs bajusza, hosszan, csüg-
gedten lógott lefelé kétoldalt, és
a stráfkocsi mozgásának az üte-
mére remegett. A nagy állat
előtt apró kisgyerek hajotta a
lovakat. A lovacsák előtt pedig
dig egy előre meghatározott ut-
irány lebegett. A vasúttól a Rhé-
dey-kertig és vissza. A macska
remekül egyelmezett állat, nem
kért enni, nem türelmetlenkedett,
nem akart leszállni a kocsirol egy
szer sem. Csak ült, üldögélt, puha
prémje alatt, még csak nem is va-
cogott a velőig ható hidegben.
Magatartása természetesen föl-
tűnt a járókelőknek, akik meg-
álltak és nézték-nézték a tigris-
nél is nagyobbra nőtt macskát,
érthetetlen arckifejezéssel. Bent a
városban a különböző látványos-
sághoz szokott szemek azért meg-
szépelepedtek meg a macska ter-
metén és nyugalman, olyan nagy
mértékben, mint a naiv falusiak,
ott a pályaudvar közelében, ahol
a macskát tragikus sérelem érte.
A kocsi a Gerliczy-paloták elé
ért, gyerekek, cselédek, katonák

Miért nem hívják össze a kereskedelmi kamara igazgatóságát?

A nagyvárad Kereskedelmi
és Iparkamara életét hos-
szabb időre megbénította az a
miniszteri rendelkezés, amely
a kamarához tartozó két nagy
vidéki fiókot, a szatmárit és a
mármaroszigeti elcsatolta.
Mint ismeretes, még a múlt
évben érkezett le a kereske-
delmi és iparügyi miniszter
döntése, amely a nagyvárad
Kereskedelmi Kamara két leg-
erősebb megyéjét kiszakította
és így a várad kamara tag-
létszámát alaposan legyöngíti.
A várad kamara számos fel-
iratban, deputációval tiltako-
zott a miniszternél megbéni-
tása ellen, azonban minden in-
tervenció hiábavalónak bizo-
nyult és a két új kamara már
meg is kezdte működését. —
Természetesen, az e kamarák
körzetébe tartozó kereskedők
és iparosok már az új kamarák
tagjai.

Eltekintve attól a nagy
anyagi veszteségtől, amely e
tagok kiválásával a várad ka-
marát érte, a helyzetet még su-
lyosítja az is, hogy az itteni
kamara igazgatósága az in-
tézkedés következtében nem
teljes, mert úgy a szatmári,
mint a mármaroszigeti és
nagykárolyi igazgatósági ta-
nácsosok, akiket az 1926 évi
választáson választottak há-
rom évre, lemondottak.

A lemondott igazgatótaná-
csosok helyét nem töltötték be,
mert a törvény nem intézkedik
és most az a furcsa helyzet
állt elő, hogy

a kamara csonka igazga-
tóságát nem lehet össze-
hívni.

A várad kamara kérte
ugyan a kormánytól, hogy
kárptólásul csatolják hozzá
Szilágymegyét és a kolozsvári
kamara körzetéhez tartozó
egyik részt, azonban ezideig
még válasz ezekre a kívánsá-
gokra nem érkezett.

Barbu Romulusz, a ka-
mara elnöke és dr Papp Já-
nos főtitkár több ízben inter-
venáltak a miniszteriumban,
azonban eljárásuk mindezekig
eredménytelen maradt. A való
helyzet ma az, hogy a várad
kamara nem működhet.

A helyzetről Barbu Romu-

lusz elnök alábbi nyilatkozatot
tette:

— A kamara helyzetét tény-
leg megnehezítette a szatmári
és mármaroszigeti igazgató-
sági tanácsotagok kiválása. A
miniszteriumban eljártunk az
igazgatóság kiegészítése érde-
kében. Többször kértük, hogy
a kilépett tagok utódait illető-
leg intézkedjenek, azonban a
miniszteriumban ezidőszent
még nem tudják a módját, ho-
gyan intézzék el a kérdést. —
Ugyanis a nagyvárad kamara
szétválasztása az egyedülálló
eset és így valószínűleg mi-
niszteri rendelettel fogják a
kérdést szabályozni. Addig
azonban a csonka igazgatósá-
got nem hívhatjuk össze.

Le a hosszú nadrággal

A férfidivat forradalma

Majdnem egy évszázados mozdu-
latlanság után most végre élénk ér-
deklődés mutatkozik a férfidivat re-
formja iránt is. Míg a női divat való-
sággal szenzációs átalakuláson ment
keresztül, az angol puritánok, szürke,
egyszerű és izléstelen pantallója, za-
kója, nyakig érő kemény gallérja
napról-napra elviselhetetlenebb ter-
heket jelent a férfiak számára. A
forradalom, amely most indult meg,
természetesen nem a szabók moz-
galma. Világhírű írók, művészek és
esztétikusok törnek lándzsát a férfi-
ruha zsarnoki uralmának megszünte-
téséért. Olyan öltözködést követel-
nek a férfiak számára is, amely
praktikus, nem akadályozza a sza-
bad mozgást, a lélegzést, egészséges
és amellet még izléses is.

A férfidivat forradalmának legel-
kesőbb apostola a francia Maurice
de Wallace, aki követeléseit legutóbb
egy párisi lapban közölt interjúban
fejezte ki.

— A pantalló, a hosszú nadrág,
— mondja a világhírű esztétikus, —
a kispolgári gondolkodás, az általá-
nos választói jog szimbóluma. Olyan
mint egy régi színház elavult kos-
tümje. A hosszú nadrágot azok talál-
ták ki, akik Rousseau eszméit üze-
mesítették. A társadalmi egyenlőség
naiv megtestesítője, ez az egyenlő-
ség azonban csak abban nyilvánul
meg, hogy a férfiak lábait hosszú
csövekbe bújatták.

— Ennek a kezdetleges egyenlő-
ségi ideának, amely arra kényszeri-
tette a grófokat is, hogy úgy öltöz-
ködjenek, mint a kikötő munkások,
most már régen vége. Most már jól
tudjuk, hogy a társadalmi ideálok
nem attól függnek, hogy miképen
öltözködnek az emberek. Az egyéni
öltözködés, amely a termettől, a
foglalkozástól, az izléstől függ,
minden akadályon át győzedelmeskedni
fog. Első áldozata lesz ennek az
izléstelen hosszú nadrág, amely ré-
gen megérett a pusztulásra.

— A jövő a térdnadrágé,

vissza kell térni ehhez a gyönyörű,
praktikus és egészséges viselethez.
A térdnadrág nem újság évszázá-
dokon át mindenki ilyet hordott. A
harisnyának és a cipőnek alkalmaz-
kodni kell a láb formájához, mert
csak ez teszi szabadabb a mozgást,
ez a természetes és ez az izléses. A
rövid harisnya már is a múlté, a
férfiak hozzászoktak a puha anyag-
ból készült, testhez simuló hosszú
harisnyához és a kényelmes félcipő-

höz. Természetes, hogy e téren en-
gedményeket kell tenni az éghajlat
követelményeinek és a foglalkozás-
sal járó különös szükségleteknek.

— A térdnadrág győzelme után
jön a további átalakulás. Ugyis-
ván minden megváltozik és néhány év-
tized múlva

a mai férfiruha komikus em-
léke marad a legszürkébb
évszázadnak,

amely az egyéniséget minden vonat-
kozásában megtagadta. A kabátujjak
is halálra vannak ítélve. Kézelt már
nem visel senki, de a kabátujjak
épen olyan értelemben csatornák,
mint a nadrágszárazak és ezért el kell
tűnniök a föld színéről.

A kemény gallér a mai alak-
jában valóságos bűncselek-
mény.

Itt nem annyira a gallér keménysé-
géről, mint inkább az alakjáról van
szó, mert tény az, hogy a puhagal-
lér, amely néhány évvel ezelőtt már
győzedelmeskedni látszott, nem tu-
dott magának végleges eredményt
biztosítani. A mindennapi életben
impraktikus volt, hamar összegyűrő-
dött és piszkolódott.

— Az új gallérnak teljesen fel-
kell szabadítani a nyakat. Alacsony,
hajlós gallér van szükség, amely
ugyanabból az anyagból készül, mint
az ing és színe megegyezik a kalap
szallagjának a színével. Kemény ka-
lapról természetesen ezentúl márszó
sem lehet.

— Érdekes, hogy a mai ember,
akinek a szépség iránti érzéke a
legnagyobb mértékben kifejlődött,
szótlanul tűri a mai férfidivat érte-
metlen zsarnokságát. Egy lakásbe-
rendezés megválasztásánál a legna-
gyobb műgonddal jár el még az is,
akinek anyagi eszközei nagyon is kor-
látoltak. És ime, a legtöbbször ott
áll a kúrtókba bújtatott, nyakig ke-
ménybe páncélozott, izléstelen és
szintelen férfi, a művészi izléssel be-
rendezett szalonokban, az iparmű-
vészeti hatást keltő butorok között,
ragyogó szépségű és minden eddigi
divatnál szenzációsabban ható toa-
lettekbe öltözött hölgyek társaságá-
ban, egyedül, izléstelenül, kényel-
metlen, mint valami őskori maradvány.
Hát nem egészen természetes,
hogy

írtó háborút kell indítani a
mai anakronisztikus férfiöl-
tözködés ellen?

Az erdélyi Don Quijote

— Osvát Kálmánnak küldöm —

Kedves Osvát Kálmán, ez idő mulására nem kell, hogy én figyelmeztessem Önt, aki a iórral való társalgása közben gyakorta elárulta élete előrehaladott korát, míg monoton szavát a háborútép- te megnevezése úgy megte- tette rajdalmom, amint Korngold harangjai a bánat ezüstporával fullasztásig hintik be Kőnenbach holt városának kriptaszagú leve- göjét. Nyolc éve, hogy ligyelem- mel kísárem az ön mukóesét és most, amikor egyszerre két új cémítüzeséről közöl velem egyet- mást egy-egy levelében, világosan kezdem érezni, hogy a harand város kísérteties csöndjének ezüst- poraíntó harangját bánatosan tul- zengi Osvát Kálmán kiáltó sza- va az erdélyi pusztában.

Vigyázzunk! Igyeeksem önt máris megmenteni a komikus lát- szattól. A pusztá kiáltó szava itt nem prófétát jelent: hogy hangja azzá erősödje, ahhoz nányzik a ma erdélyi magyar értelmiséji éle- tünk, hogy úgy mondjam: a történelmi akusztika. Sem Maros- vásárhely, sem Temesvár — (az ön szilárd pontjai, ahonnan sze- gény kis globusunkat ki akarja mozdítani sarkakból) nem Tihany, amely tizenhatszszor (vagy keve- sebbszer is elég?) veri vissza a hangot. Ön is tiltakozott évekkel ezelőtt egy nekem adott intervjú- ban, hogy prófétának nevezzék. Igaza volt: a prófétaság nagyon relatív valami és úgy a tiszta éle- ti szentek, mint az öveszélyes bolondok közt egyaránt lehet bel- lőlük. Gandi nem enged, hogy őt prófétának hívják, Krishnamurti már nem igen veszik komolyan és ha valaki még prófétának adná ki magát, arra Wells például saját külön teóriája értelmében rámon- daná, hogy sargonista, tehát finom ideggyógyintézetbe vele; esetleg pörbe fogják az illetőt állam- és társadalomellenes szektarizmus vádjával.

A próféták kora úgy látszik, le- járt.

De a lovagkor, akárki állítsa is az ellenkezőjét, még nem mult el egészen, ha nem is „zordon és ragyogó” egyszersmind, — ami- lyen volt az, amelyről Petőfi da- lolt. Zordnak mindenesetre zord a mi lovagkorunk is. Emlékezzék csak vissza kedves Osvát: első nekilendülésének, amelytől daeda- lusi ivelést vártunk, a „Zord Idő” nevet adta és ennek az időnek ak- kor még kialakulóban levő lovag- jait, — ha jól emlékszem — kez- te kissé megvezekeltetni (persze, csak ön vette vezeklésnek, ők legfeljebb kellemetlenkedésnek.) És, ha korunk lovagjait, minden idők legremekebb parazitáit: az infláció, a kamatuzsora, a deviza lézengő rittereit, a tandler-Tanu- háusert, (akinek földbeszurt ku- tyahajjigáló botjából, miután por- miszekkel öntözte, kibajtott az őserdő iparvasutal együtt,) — szóval, ha mindezt az együttesen félig-meddig hus és vér korszel- lemnek nevezhető furcsa kara- vánt nem vonultatta fel előttünk, — mint például Balzac a maga ko- rából valókat, — úgy annak oka nem önben van, hanem a mi er- délyi magyar életünk közönyében, amely zordul megölte a „Zord Idő”-t, vagy ha jobban tetszik: ez a közöny — nap volt, amely meg- olvastotta Daedalus-Osvát szár- nyát.

Önt azonban, kedves Osvát a „Zord Idő” után következő ren- geteg csalódás nem keseríti el. Imént említett két levelének elol- vasása után jutottam erre a meg- állapításra. Ön, egyrészt Erdélyi Lexikon-t akar kiadni, amely mint ön írja, „a szellemi Erdély brevi- riuma... akik dolgoztak a mai Erdélyben és akik dolgoznak a mai Erdélyben, mindazok felett seregszemét tart...; aktív erőink felmérése...”, — másrészt ki akar ön adni nyolcoldalas heti újságot is, amelyben Goethe, Car- lyle és mások kevéssé ismert munkái jelennek meg magyarul, mintegy „a szellem műveinek rep- rize”-ként (mint ön írja). Így hát — amint én látom — hogy a lo- vagkor változatlanul él huszadik századbeli átfestésben, azt ön most azzal is demonstrálja, hogy önmaga is beáll lovagnak.

Mert, kedves Osvát, Daedalus- ból így Don Quijote lett...

Ön nem fog félreérteni engem. Cervantes elmés nemes és sze- gény lovagját háromszáz év alatt sokszor és sok helyütt láttuk már felbukkanni, mindenütt guny, ki- nevetés, lenézés volt az osztályré- szük és — ami rosszabb: a kísé- retben Sancho-Panza-szerepre predestinált emberek vannak, akik fegyverhordozóiból egyszerre

lovaggá akarnak előlépni. A hősi élet nem a Tolsztojok s Beetho- venek privilégiuma, mert heroikus életlázongásai lehetnek minden embernek és nagy s kis Don- Quijoték egy-egy nevelésének látszó megmozdulása a leghősie- sebb célkitűzésből is eredhet. És így ön, kedves Osvát, aki Taiue- en szinte túléve — az irodalmat egy conference-ában azonosította az étellel, (mert — úgymond — Bovárynek mindennap surrannak be a legénylakások és garnik aj- táján s mert Julien Sorelek ma is és mindig látják maguk előtt Na- poleont, világhódító fantazmagó- riájukban) tehát Pirandellónál to- vábbmenve identikus vagy — mondjuk — egybefolyó folyam- nak tartja a játékot és a valósá- got — ezek után ne — soálko- zék azon, ha önt úgy képzelem el, amint temesvári nemesi lakából kiront Erdély magyar értelmisé- gének irtózatos közönszelmalmaj ellen ama két ártatlan levéldár- dával a kezében. És annál inkább becsülöm elszántságát, mert isme- rem kudarcainak nyolcesztendő, szívtépő sorozatát.

Hogy mit szólok két tervéhez? Hiszen, amit fentebb megírtam, az már félig-meddig válasz is erre a kérdésre.

De azért mégis kell mondani valamit ezeken kívül...

Mert mit is akar ön? Számba akarja venni valami lexikonfé- ben Erdély szellemi erőit; meg nagy írók reprizét is akarja. Ho-

gyan járok közelebb a mindenfé- pen keserű valósághoz: Ha azt írom, hogy az a bizonyos számba- vétel azokra vonatkozzék, akik- nek kötelességük volna ön mellé hűséges Sancho-Pansaként beáll- ni? Vagy, ha azt írom, hogy ve- gye számba azokat, akik köteles- ségük ellenére leicsinyiással, ész- renemvevéssel akarják önt — egöl- ni? — és e nagy számlálás után az antik világ suovetauriliájához hasonlóan áldozzon ön is — (ha a számlalomarcba beleíradt és lovag helyett ókori nyugodt-da- rús nőnek szeretné magát érez- ni), — egy-egy disznót, juhót és birkát az illetők lelki világának előtérben álló cochonnerie, egy- ügyűség és anyagi termékenység proián-háromság szimbólumaké- pen?

Mindegy. Ha százszor szélma- lomharc is, meg kell vinni...

Fölösleges önt bátorítani, ugy-e kedves Osvát?

A „hősi életrajzok” írója, ugyan csak négy kiemelkedő egyénisé- get — mintegy az emberiségnek négy új evangelistáját méltatta ar- ra, hogy heroikus életüket meg- örökítse, de kell, hogy jöjjenek valakik — akik minden ember hősi nekivágásait embersivatag felé dordult Szinksz-szoborba érzéktik, amelynek a arcvonásai- ban néha-néha ráismerhetünk nagy és kis Don-Quijoték bizakodó, halhatatlan tekintetére.

Erdős Iván.

Nikita Aurél székelvhidei ügyvéd tragikus betegsége

A spanyol-nátha agykomplikációk előidézője — Dr Rusdea Miklós főorvos szenzációs nyilatkozata

Egy meggyeszte népszerű. Nagyváradon széles körben is- mert és becsült úr tragikus megbetegedéséről kaptunk hírt. A betegség teljesen újszerű és a mostani influenza-járvány nyomán jelentkezik egyre na- gyobb számban. Ez a beteg- ség, amely az influenza követ- kezménye, főleg az idegeket és az agyvelőt támadják meg és súlyos idegkomplikációkat is okoznak.

Székelvhideon — éppen úgy, mint a megye többi részében is — meglehetősen nagymérvű influenza-járvány dühög. — Alig van a községben ház, ahol ne lenne beteg. Nikita Aurél ügyvéd, volt főszolga- bíró,

aki alig két hete nősült,

pár nap előtt hirtelen influen- zában megbetegedett. A be-

tegséggel járó magas láz ágy- nak döntötte az egyébként erős szervezetű embert, akinek ál- lapota egyre rosszabbodott. — Kedd déután furcsa tünetek kezdtek jelentkezni a betegen.

Egyre izgatottabb lett, szemel meztörték és hang- ja egyre akadozóbbá vált.

Hozzá tartozói kétségbeeséssel állapították meg a beteg álla- potának rosszra fordulását és orvosi segítséghez folya- modtak. Minthogy a baj egyre jobban elhatalmasodott, a ke- zelőorvos azt ajánlotta, hogy a beteget azonnal szállítsák be Nagyváradra.

Szerda reggel azután vonat- ra tették súlyos állapotban a beteget és behozták Váradra, ahol az elmeorvász idegostá- lyán helyezték el.

Dr Rusdea Miklós, kór- házi főorvos, a kitűnő ideg- gyógyász vette kezelés alá itt a beteget, akinek állandó ma- gas hőmérséklete volt és meg- állapította, hogy

a betegség influenza kö- vetkezménye és agy- komplikációkat idézett elő.

azonban a főorvos véleménye szerint igen gyors lefolyásu- nak látszik és két-három na- pon belül a beteg visszanyeri egészségét.

A nagybeteg ügyvéd álla- pota iránt széles körben nagy részvét nyilvánult meg.

Az Estilap munkatársa megátogatta az elmeorvász idegostályán a nagybeteg ügyvédet, aki állandó 38.5 fokos lázban fekszik és

időlegesen a beszélőké- pességét is elvesztette.

Dr Rusdea Miklós főor- vos véleménye szerint az utóbbi időben igen gyakori az influenza következtében fel- lépő idegbaj.

Az influenza nagy hajlammal támadja meg az agyvelőt és ennek következményeképen akut idegbaj jelentkezik, amely az eddigi jelek szerint igen gyors lefolyású.

Az elmeorvászban napról- napra jelentkeznek ilyen meg- betegedésekkel és ezeknek a kezelése két heti időt vesz igénybe.

Dorian-Filmszínházban

ma, csütörtökön

A Schimek-család

Katona-vígjáték 8 felvonásban

Livio Pavonelli, Olga Tschehova, Xenia Desny

Dorian-film!

Rendes hegyorak!

Hogy születik a kacs

Emlékeztet, hogy Anatole France halála előtt egy héttel már híre futott a nagy író elhunytának. Ezt a hamis halálhírt természetesen néhány óra múlva megcáfolták. Egy francia újságíró most leleplezi, mint került be a hamis halálhír a párisi lapokba.

Két újságíró sétált el kissé illuminált állapotban éjszaka Anatole France villája előtt. Az egyik feléz az ablakokra, elveszi a zsebkendőjét és megtörli szeméit.

— Szegény France, hát mégis meghalt... — mondja.

— Honnan tudod?

— Nem látod? Az ablakban ott áll az ápolónő és kompótot eszik. Ha az öreg élne, nem tűrné, hogy az ápolónő megegye az ő kompótját.

A másik újságíró azonnal a legközelebbi telefonállomásra sietett felhívta a szerkesztőséget és kora reggel az újságíró lapja már abban a helyzetben volt, hogy halálhírt költthesse Anatole Francenair.

BOBITAN

angol és francia uri szabó jutányosan készít uri ruhákat és minden e szakba vágó munkát

3191

Parcul Eminescu 26 sz.

MOZI

— Színpadon nagy sikert aratott a „Schimek család”, a mely filmre dolgozva, ma látható a Dorian-Filmszínházban. Livio Pavonelli, Xenia Desny és Olga Tschehowa alakítják a 7 felvonásos film főszerepeit, a melynek a felvételei Bécs leg szebb részein készültek. A régi jó világban játszódik le a film, amelynek kedves humora és szellemessége állandóan derült hangulatban tartja a nézőket. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Jön: Molnár Ferenc nagysikerű színdarabja a „Hattyú”, Adolphe Menjou és Ricardo Cortez-zel.

Heyman szinkör

Csütörtök: Carmen. Harry Liedtke, Pola Negri. Slágersorozat 9.

Péntek: Carmen. Harry Liedtke, Pola Negri. Slágersorozat 9.

A HÉT PÚPOS TORNIA

KALANDOS REGÉNY

Irta: JESUS DE ARAGON

(41)

Spanyolból fordította: BALOGH BARNÁ

— Oldjátok meg bilincseit, — parancsolta az ismeretlen, átadván az egyik álarcosnak a bilincs kulcsát.

Bazilius, mihelyt szabadon látta barátját, elégedetten lélegzett fel. Arra gondolt, hogyha esetleg erőszakkal kellene kimentenie, nem kell majd a bilincsel küzködnie.

A szerencsétlen fogoly úgy le volt gyengülve, hogy alig bírta lábára állni.

— Ird alá, Carlos de Mantu — parancsolta az álarcos.

Az áldozat, ahelyett, hogy engedelmességet volna, öklébe szorította a tollat s az előtte álló púpos alakra bámult.

— Tudjátok, hogyha valamikor kikerülök innen, ez az okmány semmit sem fog érni?

— Gondoskodtunk erről! Legyen meg Orifiel akarata! — zugta egyszerre hét hang, gyászos, baljóslatu kórusban, miközbe tizen négy kar mereven a koporsóra mutatott.

Bazilius nem értette meg e szavak rettentő jelentőségét, de az agg férfi, aki úgy látszik, eléggé ismerte hóhérai kegyetlenségét, nem kételkedett a borzalmas valóban.

— Így hát, meg akartok ölni?

— Meg kell halnod — felelte Sabatino hangja. — De ha meg aakrod hosszabbítani életedet, ird alá ezt!

— Nem értek célt, aljas hóhérok! — ordította a fogoly, miközben agg korát meghazudtoló fűgességgel ugrott hátra. — Védni fogom magamat!

Bazilius elérkezettnek látta az időt a közbelépésre; előreugrott s pisztolyaival a púposokra célzva már éppen harsogó ha ngon akarta kiáltani: „Vissza, csöcselék! Kezeket fel!” amikor, akarata ellenére, lehanyatlottak karjai s újból elrejtőzött az alagút sötétjében. Hét revolver csöve meredt az áldozatra.

Minden védekezés hiábavaló volt. Bazilius belátva, hogy hasztalanul lépett volna közbe, gyorsan visszahúzódott rejtékhelyére, de izgatottságában oly erősen szorította meg a gránittal egyik nyulványát, hogy az nagy roppanással letörött keze alatt.

A gonosztevők hirtelen a zaj forrása felé fordultak. Bazilius, látva, hogy fölfedezték, aggodó pillantással meredt a púposok feszülten figyelő, vad arcára, akik őt a sötétben nem láthatták.

— Áru! Valaki kémkedik utánunk! — kiáltott a bandavezér, apró villanylámpát rántva elő a zsebéből, amelyet szerencsétlen barátunk rejtékhelyének szegézt.

— Gyorsan! Kutassátok át a folyosót!

A keskeny fénykéve, végigcsuszva a falon, megpihent Bazilius sápadt alakján. Három púpos, revolverét előrántva, rohant feléje.

De a mi barátunknak jó lábikrái voltak, villámgyorsan hátraugrott s örületes iramban végigvágatott az alaguton.

Bár előnyére volt a sötétség, szegény Bazilius minden pillanatban attól remegett, hogy feje

szétloccsan a fal kiálló szikláján.

A banditák nyugodtan adtak neki előnyt. Ugyis nemsokára utólerik s a falhoz bilincselik, mint szerencsétlen társát. Viszont Bazilius megkésztette az iratot. Lihegve futott s az ájulás környekzte, midőn közvetlenül maga mögött hallotta a lépéseket dübörögni. Egy durva kéz megragadta a ruháját. Tüdőféltben lévő erejét utoljára összeszedve, hatalmasat szökkenett előre. Ez az ugrás újra megmentette.

Üldözői látkijának fényénél észrevette, hogy az alagút jobbra fordul s rögtön utána három részre ágazik.

Merre tartson?

Úgy látta, hogy a középsőhöz van a legközelebb; így hát, minden bátorságát összeszedve, az előtte tátongó sötét nyílásba ugrott.

A halálsatorna

Bazilius egyre sebesebben futott a hátborzongató, sötét alagút mélyén.

Mintegy tíz métert haladhatott, amikor abból az irányból, amerre oly lélekszakadva menekült, egy szakadékból zuhanó vizeses zuzáshoz hasonló tompa moraj ütötte meg fülét.

Néhány lépéssel odább érezte, hogy az ijesztően súlyos talaj mind sárosabb s járhatatlanabbá válik; lábai pedig a szó szoros értelmében beleszagadnak a habarékba. Megértette, hogy ha ebbe az irányba halad, nemsokára eltemeti a sár.

Emberföltűti erőlködést kellett kifejtenie, hogy a kiálló sziklafalba kapaszkodva, vissza tudja magát tartani, végre mégis sikerült szerencsésen kivergődnie a csaknem térdig érő sárfolyamból.

Hallgatózott. A boltozat által visszavert, dörgő vizeses hangja mellett, tisztán hallhatta üldöző tanácskozását, akik, mivel nem tudták, merre futott, az alagútkeresztelésnél megállottak.

— Jobbra kellett menekülnie, mert ez a folyosó vezet a Rolliutcai kijárat felé.

— Én inkább azt hiszem, bal felé kanyarodott...

— Akkor eredj te abba a folyosóba; én majd a jobboldalt kutatom át.

— Én meg a középsőt?

— Igen, de nagyon óvatosan, barátom. Ne menj beljebb husz méternél, a világ minden kincséért sem!

— Miért?...

— Mert ez az alagút rettenetes helyre vezet. Ha nem találod meg az elején s a kém, szerencsétlenségére tovább futott, akkor nem is fogjuk őt többé meglátni.

Bazilius nem értette meg e szavakat, amit azonban néhány pillanat múlva hallott, teljes egészében föltárta előtte a borzalmas valót.

— Hová vezet ez az alagút? kérdezte a két púpos társától.

— A halálsatornába! Vigyázatok a sárfolyamra.

Valóban, az az alagút, amelybe Bazilius hatolt, egyike volt a nagy városok felszíne alatt képződő, kloakaszzerű, természetalkotta,

óriási csatornáknak, sárfolyásnak, amelynek forrongása, csuszamlása sokszor megrázza a föld kemény kérgét s a benne keveredő szennyes talejvíz feneketlen mélységül iszaptavakat alkot.

Bazilius meggyújtotta villanylámpáját, hogy láthassa, hová került.

(Folyt. köv.)

Színház

Heti műsor

Csütörtök: Román előadás.

Péntek este 8 órakor: Liliom. Bérlet. (60.)

Szombat délután fél 4-kor: Miss Sherlock Holmes, mérsékelt helyárakkal. (61.)

Szombat este 8 órakor: Román előadás.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Drága kicsi Buksi, mérsékelt helyárakkal. (62.)

Vasárnap délután fél 6-kor: Antónia. Mérsékelt helyárakkal. (63)

Vasárnap este fél 9 órakor és a következő napokon: Játék a kastélyban. Molnár Ferenc szenzációs vígjátéka. Bemutató. (64)

— Felhívás a bérlelőkhöz. A színház igazgatósága felkéri a t. bérlelő közönséget, hogy a már esedékessé vált bérleti összegeket a színház titkári hivatalában délután 10—11-ig és délután 4—6 óráig befizetni szíveskedjenek.

— Liliom, egy csirkefogó élete és halála. Péntek este ismét színre kerül Molnár Ferencnek legpoétikusabb színpadi műve, a Liliom, egy csirkefogó élete és halála című színjátéka. Ez előadás a darab legbájosabb szerepében a Juli cseléd lányban viszont fogja látni közönségünk G. Polgár Mariskát, akit betegsége hosszabb ideig távol tartott a színpadtól. A címszerepet ezúttal is Gróf László játsza.

— Molnár Ferenc új darabja. A társulat szorgalmasan készül Molnár legújabb világhírű darabjának a Játék a kastélyban című anekdotának a bemutatására. Maga Erdélyi Miklós vette kezébe a darab rendezését. A nagyjelentőségű premier vasárnap este lesz.

— Miss Sherlock Holmes, a szezon egyik legsikerültebb újdonsága szombat délután fél 4 órai kezdettel, mérsékelt helyárak mellett kerül színre.

— Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárak mellett ismét színre kerül a Drága kicsi Buksi. — 5 órai kezdettel pedig Lengyel Menyhért nagyszerű vígjátéka lesz műsoron Zöldhegyi Annával a címszerepben.

E. Faber, New-York

„Van Dyke”

ironja

világmarka!!

Romániai vezérképviselet és lerakats

SOMOGYI AKOS, ORADEA

Aradului 27.

Övintézkedések az iskolákban — Ma be volt zárva az Oltea Doamna három osztálya

A betegség kevés lázzal jár és legtöbbször a torok, ritkábban a fül irritációjával jár. Nagy szerepe, hogy ezáltal csak a legritkább esetben hat a tüdőre.

— Hat nezzé kerem, ami ezt
illeti...

12-én a Heyman-szinkörben
Jegyek : a Hegedűs Hirlapirodában.

Mi újság?

— De ha már a rendőrség kétkedik ezeknek az okiratoknak a hitelességükben, hogy volna jogom nekem hinni bennük? Bizony Szerkesztő ur, ez a sajnálatos tény. En nem vagyok többé én, én valaki más vagyok. És ezért nincs jogom a zöld füzetekért sem kiváltani.

— Miért?

— Mert ha nem vagyok azonos azzal, aki vagyok, hamis adatokat diktálnék be és közokirat-hamisítást követnék el. Ez most már csak világos. És most jön a legsúlyosabb. Ha én nem vagyok én, hát akkor tulajdonképpen ki vagyok én? Ebbe bele lehet bolyondolni.

— Ne törődjék bele. Akár-lyicsoda is, váltsa ki a személyazonosságát. A fő, hogy megszüaduljon a kellemetlenségetől.

— Én is azt hiszem, hogy ez lesz a legjobb megoldás. De az önmagamban megrendült hitemet ez sem fogja tönné megnyugtítani. Még első csi szempontból sem.

— Erkölcsi szempontból?

— Igen, láttam a múltkorit rázárni. Közismert, hírhedt nőcskék nyugodtan sétáltak át a kordonon, mert volt passzusok. Viszont ur-hölgyeket bevitték, mert nem tudták magukat igazolni.

— Ez csak természetes, mert...

— Tudom mit akar mondani. Nem az erkölcs a fontos, hanem a személyazonosság. Hát nem bánom, én engedelmességek fogok. Megszerzem a zöld füzetet, akár-hogy is. Pedig tudom, hogy ez önmagában véve is immorális. Mert a rendőrség hivatalos álláspontja szerint én ebben a pillanatban nem vagyok én és így valami idegen ember igazoló bizonyítványát kell felmutatnom a rendőri kordon előtt. Hát nem csodálatos dolog ez?

drb.

Bux egy igen rendes jószívű ember. Ha csak egy cseppet is rosszul érzi magát, rögtön elküld az orvosért. Ha azt mondják neki, hogy ez felesleges, így szól:

— Az a doktor is élni akar. Aztán receptet írat magának és az orvoságokat megcsináltatja. Ha azt mondják neki, hogy az orvoság nem ér semmit, így szól:

— Az a patikus is élni akar. Aztán mikor meghozzák a drága orvosságot, fogja és kihajítja az üveget az ablakon.

— Én is élni akarok.

OPERAELŐADÁS A VÁRADAI SZÍNHÁZBAN

Csütörtökön este a bukaresti kir. Opera elsőrangú tagjai Donizette híres vig. operáját, a Don Pasquale-t adják elő a váradai városi színházban.

Az előadás jegyeit a Vangajegyiroda árusítja.

— Ki akar karnő lenni? A Cirkuszhercegnő próbái nagy apparátussal megindultak. Minthogy az igazgatóság világvárosias kiállítással kívánja színe hozni Kálmán Imrének ezt a világhírű operettjét, a női kar kibővítését is terbe vette. Az igazgatóság tehát táncolni tudó, ügyes, zínpadai hajlammal rendelkező, szép természetű nőket alkalmazni óhajt karnői szerepre, s ennél fogva felhívja azokat a hölgyeket, akik erre magukat alkalmasnak vélik, hogy délutánonként 5—6 óra között a színház igazgatói irodájában jelentkezzenek.

* **Mikor jön haza a polgármester?** Tulbure György polgármester előreláthatólag szombat délután érkezik haza Nagyváradra. Az sincs kizárva, hogy a hivatalos ügyek elintézése miatt még egy napot kénytelen a fővárosban tölteni és ez esetben csak hétfőre várják haza. A polgármester tudvalevőleg a költségvetés jóváhagyását sürgeti a minisztériumban.

* **Ingyenes angol vizum.** Február huszonegyediké és március negyediké között Londonban és Birminghamban mintavásár lesz, amelyek meglátogatása csak meghívó ellenében eszközölhető. A meghívót a temesvári angol vicekonzulátus adja ki, valamint kivételesen ingyen vizummal is rendelkezésre áll a romániai kereskedőknek.

* **Vasárnap nagy matiné a Heyman-Szinkörben, 10 és 15 leies helyárrakkal.**

* **Bármilyen csekély vásárlásnál egy képes hetilapot kap ingyen a Hegedüs Hirlapirodában.**

* **A nyomdászok szombat esti farsangi bálja a Kereskedelmi Csarnokban fél 9 órakor kezdődik.** Pompás műsor keretében kellemes és élvezetes szórakozás vár a közönségre. A katonazenekar pedig a táncolók seregének fogja a legdivatosabb táncokat muzsikálni. A nyomdászok a Gutenberg Dalkörrel karöltve minden nyilvános szereplést, hangversenyt, matinéit stb. a múltban is a kultúra és jótékonykodás jegyében rendeztek meg. Hol a nyomdászárva hol a betegek és rokkantak, hol pedig könyvtárak céljára, szakképzésre fordították a mulatságok tisztá jövedelmeit. A mostani, nyolcvósnaak ígérkező farsangi bált is a fenti nemes célok érdekében rendezik és mindent elkövetnek ez alkalommal is, hogy a farsangi mulatság ne maradjon a többiek mögött. Eppen ezért a mostani farsangi bál alkalmából ne várja senki, hogy meghívó által hívják meg az estélyre és tekintsen el ettől, csak azt a nemes célt tartsa szem előtt, amit nyomdászaink a kultúra és jótékonykodás szempontjából követnek és fejtenek ki állandóan és ez estélyen mindenki, aki eddig is hű támogatója, pártolója, megértője volt a nyomdászok törekvéseinek, egyen most is bizonyosságot e bál-on való megjelenésével kultur- és jótékonykodási készségéről. A nagyszerű est műsorát lapunk holnapi számában közöljük.

* **A NAC választmányi ülése.** A Nagyváradai Atlétikai Club vasárnap délelőtt 10 órakor az Elite kávéház izlésesen átalakított külön termében választmányi ülést tart. A tárgysorozat legfontosabb pontja a márciusi közgyűlés előkészítése.

* **Bota György előadása.** Az Atheneul Roman nagyváradai társadalomtudományi kör vasárnap délután hat órakor a városháza dísztermében előadást rendez. Ez alkalommal Bota György főigazgató Pszichikai benyomások címen fog felolvasást tartani. Az előadást nagy érdeklődés előzi meg.

* **Az ifjúsági filharmónikusok febr. 13-iki hangversenyének műsora:** 1. Volkmann: Serenade. 2. S. Jadasshon: Sextett. Közreműködnek Radó L., Erdős G., Pajor E., Waldmann E., Freifeld I. 3. Verdi: Ária Traviata operából. Énekli Traurig Gizike. 4. Hofmann: Schlummerlied. 5. Ernest Gilbert: Entr. Acte Gavotte. Dirigál Vomácska. A hangverseny a Kath. Körben d. u. 5 órakor kezdődik. Jegyek a „Musica“ hangszerkereskedésben kaphatók. 20—60 leiert.

* **Tea-délután.** Az Izr. Nőegylet folyó hó 13-án, vasárnap délután fél 6 órakor a Kereskedelmi Csarnokban táncos tea-délutánt rendez. A háziasszonyok névsorát lapunk holnapi számában fogjuk közölni.

* **12-én este fél 10-kor Karinthy-est a Heyman Szinkörben.** Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

* **A Katolikus Kör február 11-iki (péntek) kulturdélutánjának műsora:** 1. Faragó Klári zongorán előadja mesterének, a kiváló zeneszerzőnek dr. Szalay Elemérnek Magyar rapszódia című művét. 2. Dr. Schiffert Béla kanonok, a kiváló egyháziorgánista előadást tart az új Egyházi Törvénykönyv legaktuálisabb fejezeteiről és problémáiról. 3. a) Rowe: Duett Éneklik: Popa Délia és Gyulay Béla; b) Schumann: Soldatenbraut és Schubert: Heidenröschen. Énekli: Kátserné Vajda Blanka. Mindhárman a Patzkó-zeneiskola énektanzenakának növendékei. — Kezdeté fél 7-kor. Belépődíj nincs önkéntes adományok a Kör céljaira elfogadhatnak.

* **Bármilyen csekély vásárlásnál egy képes hetilapot kap a Hegedüs Hirlapirodában.**

Benoit regényei:

Atlantide
Königsmark
Libanoni kastély
Jacob kuttja
Ezek közül feltétlenül a legszebb
A Jacob kuttja
amelyet a loalették filmjében is lehetne nevezni

* **Zoltán táncintézetében,** (Heyman-udvar) 14, 15, 16-iki kezdettel felnőtteknek tanuló-kolon, baba-kolon, állandó ballet-kurzus kezdődik. Beiratkozás d. e. 10—12-ig a tánctermében.

* **Bármilyen csekély vásárlásnál egy képes hetilapot kap a Hegedüs Hirlapirodában.**

* **Figyelmeztetés a katonakötelesekhez.** Az államrendőrség felhívja az összes 1927. évi korosztálybelieket, akár kaptak behívót, akár nem, hogy február hó 13-ig a törvényes következmények terhe alatt jelentkezzenek a Cercul de Recrutare oradea-i parancsnokságánál. Azok, akik ezen felhívásnak a fentírt időig nem tesznek eleget, mint katonaszökevények lesznek nyilvántartva és elfogadásuk esetén a hadbírósnak lesznek átadva. Prefectul Politiei: Marcus.

* **Vasárnap nagy matiné a Heyman-Szinkörben, 10 és 15 leies helyárrakkal.**

* **Felhívás a husiparosokhoz.** Az állatorvosi hivatal felhívása alapján figyelmeztetjük az összes husos kocsi tulajdonos szaktársainkat, hogy kocsiikat rendbetéve jelenjenek meg a legközelebbi kocsi-szemlén és a vágóhídon, mert a husos-kocsi használata csak azoknak lesz megengedve, kiknek kocsija bádoggal van behúzáva és amelyek ponyvartartóval vannak ellátva, ami a ponyvát a husok felett magasan tartsa. Enélkül a kocsi hust rakni, vagy vele a vágóhidra belépni tilos lesz és büntetést von maga után. Tisztelettel a Husiparosok Szindikátusa Elnöksége.

Betty Blythe
André Nox
Leon Matkol

a főszereplői
Benoit híres regényeinek
A Jacob kuttjának

* **Megnyílt a Lux manikűr-szalón.** A volt Pölöskey úti helyén, a színház mellett megnyílt a Lux manikűr-szalón, amelyet szolid árai és a kitűnő kiszolgálás csakhamar a közönség kedvenc találkozóhelyévé avatnak. Ugyanott hajondolálás és női hajvágás.

Mindenféle kotta-ujdonságok, szakkönyvek, a legújabb szépirodalmi könyvek, divatlapok, gyermek, kézmunka és fehérnemű divatlapok állandóan nagy választékban a Hegedüs Hirlapirodában.

Vilmos császár visszatérőben

A német birodalmi kormány 1922-ben törvényt hozott a köztársaság védelmére. Vilmos utódaként egy volt nyergességű Ebert ült akkor a köztársaság elnöki székében. A birodalmi kormány kimondotta, hogy a Hohenzollern ház javait átveszi az állam és II. Vilmos nem térhet vissza Doornból, ahol új és szerény udvartartását berendezte.

A kis holland faluból azonban öt év alatt egy percre sem szárnyalt el a remény, hogy egyszer még elérkezik a diadalmas visszatérés ideje. A császárként egy percre sem szünetelt, ahol németek laktak és bizonyos, hogyha a német polgárokat megszavaztatná, talán még a szociáldemokraták egyrésze is óhajtáná a császárt. Hermína császárnő jól érti a módot, hogyan tüzelje és szitse a hangulatot, amely sohasem volt kedvezőbb a monarchisták számára, mint éppen most. Vagy vajon nem-e ez a hangulat igazolja, a közigazgatási egyszerű fiatalember esetét, aki hetekig ejtette lázba nagy német városok szállodáit, polgármestereit és előkelőseit, mint a trónörökös leendő fia. A pusztán név varázsa hétről hétre győzte a köztársasági hatóságok fejeit és soha anakronisztikusabb jelenség nem volt, mint ahogy a széles német birodalom ünnepli, ahol csak módját találja, kedves nagyhercegét.

A császár Doornban opógós dupla zab adaggal fűtött lovat, hogy vidáman táncoljanak majd át a grudenbrugi kőn a virágot hullajtó és hurrázó népség között. A hollandi falusi borbély már kezei a fenőszíjait, hogy levegye az emigráns szakált és feltűzze a villabajuszokat, úgy, mint valaha régen, amikor villámokat tudtak kibocsátani. És a német jobboldali sajtó már megkezdte a fantáziázást, hogy nincs semmi, de éppen semmi szükség az 1922-es törvény módosítására, mely ebben az évben lejárt. A császárt csak egyszer lehetett megállítani és ha a császár azt mondja, hogy hazatér, Westarp grófja majd felengedi a sorompókat és Hindenburg az agg tábornok leadja a jelentést: melde géhórsamst 60 millió német és egy volt köztársasági elnök.

Rendben, mondja majd a császár, a kardok megvillanok. Ha csak valamelyik idegen hatalom nem szorítja ezeket a sugárzó kardokat vissza, rozsdásodni kezdő hüvelyükbe.

A mai zürichi nyitás

BUDAPEST 292.50

BERLIN 12320 PARIS 204250
NEW-YORK 520 PRAGA 1540
LONDON 252250 B. PEST 90 85
BECS 7330 MILANO 222250

FORD

KAMION TEHERAUTO

használt kifogástalan állapotban olcsón eladó

I. Vulcan (Nagy S.)-u. 17.

GLÓRIA

Menthetetlenül elsüllyed a zátonyrafutott Imparatu Traian

A kár kétszázmillió lei

Bukaresti tudósítónk táviratozza: Három nappal ezelőtt történt a Fekete tengeren az Imparatu Traian nevű nagy személyszállító gőzös balesete

**és a zátonyra került hajó
helyzete napról-napra ag-
gasztóbb lesz.**

Ugy látszik, ha a hajó megmentésére irányuló munkálátokat továbbra is megakadályozza a Fekete tengeren dúlő hűvös vihar, akkor a hajó végleg elveszett. A mentési munkálatoknak egyelőre egyetlen eredménye az, hogy

**a Durustolul nevű hajó,
amely mentésre indult,
szintén zátonyra került**

az Imparatu Traian közelében.

Hétfőn délután kezdődött az Imparatu Traian utasainak átszállítása a Principesa Maria nevű gőzösrre.

Az utasok a két hajó közötti félmeíródes utat két bárkán tették meg. Délután fél öt felé az Imparatu Traian 38 megsejült utasa megérkezett Constanzába, ezek között vannak a konstantinápolyi francia követség katonai altasséja titkárával együtt, továbbá az amerikai Ford autógyár Cooper nevű igazgatója

Periceanu, az Imparatu Traian kapitánya és felesége máig sem távoztak el a hajóról. Szakkörök megállapítása szerint az Imparatu Traian három fenéksérülést szenvedett és a víz elöntötte az első

osztályu kabinokat, valamint az Alexandriában és Pireuszban berakott árut. Abban az esetben ha az Imparatu Traiant nem lehetne megmenteni, úgy körülbelül

200 millió lei volna a kár.

Állítólag Konstantinápolyból egy óriási vontató hajó indul utnak, hogy utolsó próbálkozásképpen segítsen a zátonyra jutott gőzös helyzetén. Közben tart a hivatalos

vizsgálata: abból a célból, hogy megállapítsák, hogy mi okozta ezt a balesetet. A vizsgálat eddigi eredményét a lehető legnagyobb titokban tartják, annyi azonban kiszivárgott, hogy a zátonyra jutás oka csakis a vihar és a tengerre szállt köd volt.

Hasonlóképpen reménytelen a zátonyra jutott Braila Durostor és Sverre nevű gőzhajók helyzete.

Férfiakká alakítják át a nőket

Steinach professzor legújabb kísérlete

Bécsből jelentik: Steinach professzor legújabb kísérletei, amiket a világhírű bécsi tanár az emberi élet meghosszabbítási problémájának megoldása érdekében végzett, szenzációs sikerrel jártak. Steinach professzor legújabb kísérleteivel állítólag nőket férfiakká és férfiakat nőkké képes átalakítani. Ezekkel a kísérletekkel oly nagy horderejű kérdést vizsgal Steinach a megoldás felé, amely az egész emberiséget egy új probléma elé állítja és a kísérletezések valóságos forradalmat idézhetnek elő.

A bécsi tanár ugyanis a nőstény tengeri malac petefészket eltávolította, helyébe átültette a him herét és megfordítva, aminek következtében a nőstény tengeri malac átvette nemileg és szexuális érzésekben a him sajátossá-

gait és karakterét, a him pedig a nőstény sajátosságait és karakterét.

Ezzel kapcsolatban érdekes kísérleteket folytatott Strauss tanár is a berlini zsidó kórház igazgatója. Megfigyeléseket tett a here és a petefészkek kiirtásával kapcsolatban és arra az eredményre jutott, hogy nemcsak a nemiség adja meg a nem karakterét, hanem a mellékvese is hozzájárul ehhez. A mellékvesék külső (kéreg) állományának van egy belső szekreciós váladéka, amely hozzájárul a nemi karakter kifejlődéséhez.

Strauss tanár egy alkalommal eltávolította egy 37 éves nőnek petefészket, amire az erős hisztériának indult, szakálla és bajszai nőtt és a mellékveséje táján erős fájdalmak keletkeztek. Operációnak vetették alá és ekkor kiderült, hogy a mellékveséje megdagadt és kéregállománya megnagyobbodott és ez idézte elő férfivé való átváltozását.

Beigazolást nyert az is, hogyha a mellékvese túltengése gyermekkorban lép fel, akkor a gyermek korán érett lesz, izomzata erősen kifejlődik és ellenkező nemi tulajdonságokat vesz fel, vagyis a fiú leány, a lány pedig a fiú tulajdonságait. Felnőttkorban ez inkább a nőknél fordul elő.

Ahol ezt meg akarják akadályozni, pl. nőknél a férfikarakter kifejlődését, ott műtétet távolítják el a mellékvesét. Ez az operáció azonban igen veszélyes és gyakran halállal végződik.

Letartóztattak egy sikhaszító biztosító ügynököt

A nagyváradai rendőrségen feljelentést tett a Lloydul Romana Biztosító társaság igazgatója Reich Jenő biztosítási ügynök ellen, aki a nagyváradi ügynökséget vezette.

A biztosítási ügynök különböző ügyfelektől 97.000 leit szedett fel és ezzel az összeggel nem tud elszámolni.

A rendőrség előállította a biztosítási ügynököt, aki kihallgatása alkalmával

mindent részletesen beismert.

Ennek alapján letartóztatták és ma délelőtt átkísérték az ügyészhez.

A beteg vármegye

**Szaporodnak az influenzás megbetegedések
Bezárják a falusi iskolákat**

A rohamosan elhárapódzó influenza-járvány nemcsak Nagyváradon, hanem a vármegyében is napról-napra nagyobb méreteket ölt. A vármegye egészségügyi helyzetéről dr. Filip Aurél munkatársunk előtt a következő nyilatkozatot tette:

A vármegyében az influenza epidémia növekvő tendenciát mutat, de mindenütt enyhe lefolyású. Súlyosabb esetről sehonnán sem kaptam jelentést. A beteg-k legnagyobb része, főképpen az iskolás gyermek, úgy, hogy mindenütt, ahol a járvány fellépett, kénytelenek voltunk a falsi iskolákat bezárni, öt napra az előadásokat megszüntetni és a tantermetek dezinficiálni.

Az influenzán kívül más járványos betegségekről is érkeztek jelentések. A megye egészségügyi képe számokban kifejezve a következő:

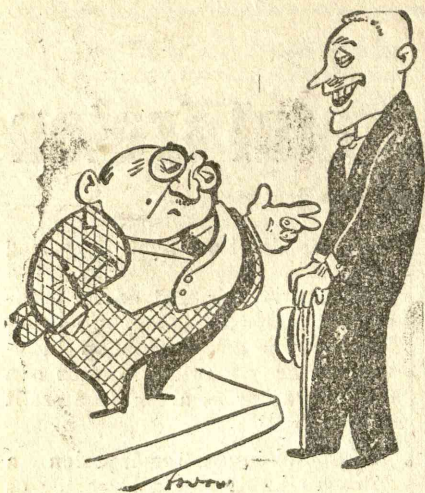
Tizenkét községben tizenöt tifuszos megbetegedésről érkezett jelentés, öt községben tizenegy vörhenyes, öt községben 7 kanyaró és nyolc községben 57 influenzás beteget tartanak.

Az influenzás betegségek gócpontja Cséff és Bihar, erről a két helyről érkezett be a legtöbb jelentés az influenza áldozatairól.

A hatóságok minden intézkedéseket megtesznek a járványok lokalizálására és nyugtalanságra semmi ok nincs.

24 óra váradi árfolyamai

	Kedd		Szerda		Csütörtök	
	-es nyitás után	-es zárás után	-es nyitás után	-es zárás után	-es nyitás előtt	-es zárás előtt
Pengő	31.50	31.75	31.50	31.75	31.50	31.75
Dollár	179.—	180.—	179.—	180.—	179.—	180.—
Cseh korona	5.35	5.38	5.35	5.38	5.35	5.38
Svájci frank	34.70	34.90	34.70	34.90	34.70	34.90
Oszták shilling	25.30	25.60	25.30	25.60	25.30	25.60
Francia frank	7.10	7.20	7.10	7.20	7.10	7.20
Angol font	880.—	884.—	880.—	884.—	880.—	884.—
Olasz lira	7.75	7.85	7.75	7.85	7.75	7.85

— De meghízott a feleséged!
Ugyan hány kiló lehet?

— Legalább száz. Már szeretném is felváltani. Két ötvenkilóra.

— Hogy végződik a regény,
amit most olvastál?

— Nem valami jól! A csábító meghal és a nő vizsater lértéhez.

SPORT

○ Klubközi ping-pong verseny. Ma d. u. 5 órakor kezdődik meg a Str. Cosbuc (Szalárdi)-utca 1. sz. a. helyiségében az N. S. E. 4 napos klubközi ping-pong versenye. A versenyen Várad összes ping-pong játékosai részt vesznek s az eredményt a nagy konkurrenciára tekintettel, még csak jóslgatni sem lehet. A verseny csütörtök, péntek és szombaton d. u. 5—10 óráig, míg vasárnap d. e. 10—1 és d. u. 4-től befejezésig tart.

Borbély munkások február 14-én, hétfőn este 8 órai kezdettel tartják rendes évi közgyűlésüket. Felkéri a vezetőség úgy a szervezett mint a szervezetlen borbély munkásokat a feltétlen és pontos megjelenésre.

Nyomdászok bálja

a Keresk. Cernókban

Makulatura
papír
nagy tételben
olcsón

Kapitálé a
a Hegedüs Hirlapirodában

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50 % engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lej fizetendő. Cimek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra.

LEVELEZÉS

„EDITH”. Kedves levelének utánamküldését jelezték, nagyon várom. Egyedüli mulatságom lenne szomorú egyedüliségemben. Jól vagyok. Időt pontosan betartom. Kézcsók. 728

KÉREM azon magas szőke úrnőt, kivel mindennap az Alexandri (Teleki) utcán találkozom „Karcsu lábak” jellegre írja meg, tisztességes ismeretség lehetősége-e. 729

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorot szoba, központban azonnalt fűtés, világítással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál. 438

Kétszobás

lakást keresek (nem feltétlenül központban). Leépést fizetek. Cim a kiadóban.

MAJUS elsejére beköltözhető egy szobás előszobás lakást lehetőleg központban keresek. Ajánlatot levélben „Május” jellegre a Hegedüs hirlapirodába kérek. 733

FÜRDŐSZOBÁS egy vagy kétszobás lakást keresek. Telefon 9-45. 737

KERESEK kétszobás, fürdőszobás, modern lakást lelépéssel. Cim Rudolf Mosse. 2

ALKALMAZÁS

GYORS- és gépirónó, irodai teendőkhöz jártas, kezdő fizetéssel ajánlkozik. Szíves megkereséseket „Kötelességtudó” jellegre a Hegedüs hirlapirodába kér.

ELSŐRANGU minden szakkácsnőt keresek. Kramer, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 17. 734

ÜGYNÖKÖK és ügynöknek részletfizetésre való eladásra felvétetnek. Martin Rottenberg cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 739

ÜGYES minden, ki főzni is tud, jó bizonyítvánnyal azonnalt felvétetik. Bővebbet Metropol szálloda portásánál. 740

FÜSZERKERESKEDŐ segéd, több éves gyakorlattal állást keres nagyobb kereskedésben. Szíves megkeresést Bercovici, Victoriei (Kolozsvári) utca 73-a. címre kérem. 736

NÉMET vagy magyar nőt gyermekhez értőt főveszek. Dénes Béláné, Vlahuta (Szent János) utca 14. 731

EGY gyermektelen házaspár vagy egy magányos asszony házmesternek felvétetik. Hitter si Breier, Astra (Gilányi) utca 8. 735

ELSŐRENDÜ angol és francia varrónő, ki Spitzer Bélánál évekig dolgozott, házakhoz ajánlkozik, vidékre is megy. Cim: Róth Anna, Caragiale (Nyárla) utca 8. 732

Február hó

Vas.	Hétfő	Kedd	Sz. rda	Csüt.	Péntek	Szomb.
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

Karinthy-est 12-én

Bartók Béla zongoraművész 19-én

Bazi Idesz Mária ária és dalestély 23-án

ADÁS-VÉTEL

SANTERRA Biborost Erdős Renétől megvételre keresem. Cim Hegedüs hirlapirodában. 652

GÖSTA Berling c. regényt megvételre keresem. Cim Hegedüs hirlapirodában. 694

ELADÓ fél ház: Négy komplett modern háromszobás lakás, melyből egy azonnalt átadható. Három souterrain lakás. Aurel Vlaicu (Vámház) utca 39. Bleyer. 720

WERTHEIM pénzszekrény eladó. Cim Hegedüs hirlapirodában. 715

MÓRICZ Zsigmond Fáklya című könyvét megveszem. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 725

RIDER Haggard: Gyöngyhajdon és Cleopatra című könyveit megvételre keresem. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 724

KÜLÖNFÉLÉK

SZÉP filé-munkát vállalom otthonra. Cimeket kérem a Hegedüs hirlapirodában leadni.

ELVESZETT egy sötét szürke középtermű német vizsla. Friczi névre hallgat. Becsületes megtaláló illő italomban részesül. Eminescu (Ezredévi) emléktér 22.

Rellé, gobelin és kelmestést vállalom. Sablonpapír nagy választékban Str. Caragiale (Nyárla-u). 3. sz. alatt szemben a kapuval.

PERFECT román tamerőtől órákat vennék. Cimet a Hegedüs hirlapirodában kérek.

FŐZNI tudó jobb leány felvétetik. Str. Bratianu (Szaniszló-utca) 13. szám.

Molnár Ferenc

a világhódító világjármok magyar írójának alábbi művei olvashatók a Hegedüs Kölcson-könyvtárból

Andor	118
Doktor ur	2335
Egy haditudósító emlékei	678
Egy pesti leány története	119
Ekes város	570
Egi és földi szerelem	1942
Farkas	162
Farsang	1563
Fehér felhő	201
Hattyu	1768
Hatágu sip	1414
Józsi	1531
Keppen beszélnek	1637
Liliom	1184
Muzsika	117
Pál utcai fiúk	1632
Pesti erkölcsök	1861
Rabok	1553
Színház	1114
Tesiőr	981
Uri divat	1539
Uveg cipő	2520
U dog	121
Vörös malom	1946
Egy gazdátlan csónak	2106
Játék a kastélyban	3375
Arumivi erdő utka	3075
Gőzszlop	3186
Riviera	3085

* Vizumozás gyorsan, pontosan a Hegedüs Hirlapirodában! Lasszon

Dr Bárdos József

órás üzletet Bul. Reg. Ferdinand 24-a sz. alá (Sztaroveszky utcával szemben) helyezte át

Gyermekekcsinernyők, gummirások, szakszerű javítások 2868

Szőke Miklós gyermekcsinüzemében Piața Unirii 16., Saguna Kapucinus-utca sarok.

Nőgyekek ügyelmébe!

Ruhahímzés, fehér és színes gép- és kézhímzés, gépszúrozás, előrajzolás. Párna és függönymontírozás, legszebb kivitelben készül

Berlini előngomda

3408 Prințul Carol-u. 1. szám.

Női szabók ügyelmébe!

Costumes
Manteaux

tavaszi száma megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába.

Ara: 160. — Ici.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.